

Vec C-143/20

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

24. marec 2020

Označenie vnútroštátneho súdu:

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

24. marec 2020

Žalobca:

A

Žalovaný:

O

Predmet konania

Predmetom konania vo veci samej je žaloba o zaplatenie založená na údajnom uvedení žalobcu do omylu pracovníkom žalovaného pri uzavretí zmluvy o životnom poistení spojenej s investičným fondom.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Otázka vnútroštátneho súdu sa týka rozsahu informácií poskytovaných poistenému spotrebiteľovi v prípade zmlúv o životnom poistení spojených s investičným fondom, ktorého podkladové aktíva sú deriváty.

Prejudiciálne otázky

1. Majú sa článok 185 ods. 3 písm. i) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (prepracované znenie, Ú. v. EÚ L 335, 2009, s. 153, ďalej len „smernica 2009/138/ES“) a článok 36 ods. 1 v spojení s prílohou III [časťou] A bodom 12 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/83/ES z 5. novembra 2002 o životnom poistení... (ďalej len „smernica 2002/83/ES“) vykladať v tom zmysle, že v prípade zmlúv o životnom poistení spojených s investičným fondom (kapitálové životné poistenie), ktorého podkladové aktíva sú deriváty (alebo štruktúrované finančné nástroje, ktorých súčasťou sú deriváty), je poisťovateľ alebo poisťník (ktorý ponúka takéto poistenie, distribuuje poisťný produkt, „predáva“ poistenie) povinný poistenému spotrebiteľovi poskytnúť informácie o povahe, špecifikácii typu a vlastnostiach (anglicky: indication of the nature, nemecky Angabe der Art, francúzsky indications sur la nature) podkladového aktíva (derivátu alebo štruktúrovaného finančného nástroja, ktorého súčasťou je derivát) alebo stačí, ak poskytne len informácie o druhu príslušných podkladových (základných) aktív bez poskytnutia informácií o vlastnostiach tohto nástroja?
2. V prípade odpovede na prvú otázku v tom zmysle, že poisťovateľ alebo poisťník (ktorý ponúka takéto poistenie, distribuuje poisťný produkt, „predáva“ poistenie súvisiace s investičným fondom – kapitálové životné poistenie) je povinný poskytnúť spotrebiteľovi informácie o povahe, špecifikácii typu a vlastnostiach podkladového nástroja (derivátu alebo štruktúrovaného finančného nástroja, ktorého súčasťou je derivát), majú sa článok 185 ods. 3 písm. i) smernice 2009/138/ES a článok 36 ods. 1 v spojení s prílohou III [časťou] A bodom 12 smernice 2002/83/ES vykladať v tom zmysle, že informácia poskytnutá poistenému spotrebiteľovi o povahe, špecifikácii typu a vlastnostiach podkladového nástroja (derivátu

alebo štruktúrovaného finančného nástroja, ktorého súčasťou je derivát) musí obsahovať rovnaké informácie, aké vyžaduje článok 19 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi, o zmene a doplnení smerníc Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení smernice Rady 93/22/EHS... (ďalej len „smernica 2004/39/ES“) a článok 24 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 173, 2014, s. 349) (ďalej len „smernica 2014/65/EÚ“), teda úplné informácie o derivátoch a navrhovaných investičných stratégiách, ktoré majú zahŕňať príslušné poučenie a upozornenia v súvislosti s rizikami spojenými s investíciami do týchto nástrojov alebo týkajúcimi sa špecifických investičných stratégií, vrátane informácií o metodike oceňovania podkladového aktíva používanej poisťovateľom alebo kalkulačným agentom počas trvania poistnej ochrany, informácie týkajúce sa rizika spojeného s derivátom a jeho emitentom, vrátane informácií o zmene hodnoty derivátu v čase, jednotlivých faktoroch ovplyvňujúcich tieto zmeny a miere ich vplyvu na hodnotu?

3. Má sa článok 185 ods. 4 smernice 2009/138/ES vykladať v tom zmysle, že v prípade zmlúv o životnom poistení pre prípad dožitia s investičným fondom (kapitálové životné poistenie), v ktorých je podkladovým aktívom derivát (alebo štruktúrovaný finančný nástroj, ktorého súčasťou je derivát) je poisťovateľ alebo poisťník (ktorý ponúka takéto poistenie, distribuuje poistný produkt, „predáva“ poistenie) povinný poskytnúť poistenému spotrebiteľovi rovnaké informácie, ako vyžaduje článok 19 ods. 3 smernice 2004/39/ES a článok 24 ods. 4 smernica 2014/65/EÚ, teda úplné informácie o derivátoch a navrhovaných investičných stratégiách, ktoré majú zahŕňať príslušné poučenie a upozornenia v súvislosti s rizikami spojenými s investíciami do týchto nástrojov alebo týkajúcimi sa špecifických investičných stratégií, vrátane informácií o metodike oceňovania podkladového aktíva používanej poisťovateľom alebo kalkulačným agentom počas trvania poistnej ochrany, informácie týkajúce sa rizika spojeného s derivátom a jeho emitentom, vrátane informácií o zmene hodnoty derivátu v čase, jednotlivých faktoroch ovplyvňujúcich tieto zmeny a miere ich vplyvu na hodnotu?
4. V prípade kladnej odpovede na druhú alebo tretiu otázku (alebo na obe tieto otázky) predstavuje skutočnosť, že poisťovateľ alebo poisťník ponúkajúci životné poistenie súvisiace s investičným fondom (kapitálové životné poistenie) neposkytne poistenému spotrebiteľovi vyžadované informácie (uvedené v druhej a tretej otázke) pri ponúknutí poistenia spotrebiteľovi nekalú obchodnú prax v zmysle článku 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho

parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (ďalej len „smernica o nekalých obchodných praktikách“) ... alebo neposkytnutie vyžadovaných informácií predstavuje klamlivú obchodnú praktiku v zmysle článku 7 tejto smernice?

5. V prípade zápornej odpovede na druhú a tretiu otázku, predstavuje skutočnosť, že poisťovateľ alebo poisťník, ktorý ponúka takéto poistenie, distribuuje poisťný produkt, „predáva“ životné poistenie spojené s investičným fondom (kapitálové životné poistenie) neposkytol spotrebiteľovi jasné informácie o tom, že prostriedky investičného fondu (kapitálového poisťného fondu) sú investované do derivátov (alebo štruktúrovaných finančných nástrojov, ktorých súčasťou sú deriváty) nekalú obchodnú praktiku v zmysle článku 5 smernice o nekalých obchodných praktikách alebo neposkytnutie vyžadovaných informácií predstavuje klamlivú obchodnú praktiku v zmysle článku 7 tejto smernice?
6. V prípade zápornej odpovede na druhú a tretiu otázku, predstavuje skutočnosť, že poisťovateľ alebo poisťník, ktorý ponúka životné poistenie spojené s investičným fondom (kapitálové životné poistenie) neposkytol spotrebiteľovi informácie o podrobných vlastnostiach nástroja, do ktorého sú investované prostriedky investičného fondu (kapitálového poisťného fondu) vrátane informácií o pravidlách fungovania takéhoto nástroja, ak ide o derivát (alebo o štruktúrovaných finančných nástroj, ktorého súčasťou je derivát), nekalú obchodnú praktiku v zmysle článku 5 smernice o nekalých obchodných praktikách alebo ide o klamlivú obchodnú praktiku v zmysle článku 7 tejto smernice?

Relevantné predpisy práva Spoločenstva

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II), najmä článok 185;

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/83/ES z 5. novembra 2002 o životnom poistení, najmä článok 36 a príloha III;

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ, najmä článok 24 ods. 4;

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi, o zmene a doplnení smerníc Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení smernice Rady 93/22/EHS, najmä články 2 a 19;

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu,

a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004, najmä články 2, 3, 5, 6, 7 a príloha II;

Relevantné vnútroštátne predpisy

Ustawa z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (zákon z 23. augusta 2007 o predchádzaní nekalým obchodným praktikám), najmä články 4 až 6.

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej z dnia 22 maja 2003 r. [zákon o poisťovacej činnosti z 22. mája 2003 (ďalej len „ZPČ“)], najmä články 2, 12 a 13,

Kodeks cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 r (Občiansky zákonník z 23. apríla 1964), najmä články 805 a 808.

Krátky opis skutkového stavu a konania

- 1 Žalobca ako spotrebiteľ podpísal vyhlásenie o pristúpení k zmluve o hromadnom životnom poistení a poistení pre prípad dožitia s kapitálovým poisťným fondom XXX uzatvorenej medzi žalovaným O a životnou poisťovňou TU na Žycie. TU na Žycie vystupovala v tejto zmluve ako poisťovateľ, žalovaný O ako poistník a žalobca mal v nej vystupovať ako poistený.
- 2 Žalobca bol poistený od 8. októbra 2010, čo bolo potvrdené certifikátom. Na žalobcu sa mala vzťahovať platnosť zmluvy po dobu 15 rokov. Na základe tejto zmluvy sa žalobca zaviazal zaplatiť na účet poisťovateľa prvú platbu vo výške 4500 zlotých a následne platiť bežné mesačné platby vo výške 124 zlotých. Žalobca zaplatil na základe tejto zmluvy na účet poisťovateľa celkovo 14 420 zlotých.
- 3 Na zmluvu sa uplatňujú zmluvné vzory v podobe poisťných podmienok XXX, sadzobníku poplatkov a limitov, štatútu kapitálového poisťného fondu XXX, ako aj vyhlásenia o pristúpení k poistení spolu s prílohou.
- 4 Poisťovňa sa zaviazala vyplatiť poisťné plnenie v prípade úmrtia žalobcu alebo jeho dožitia až do konca obdobia poistenia. Podľa dokumentov bolo cieľom tejto zmluvy zhromažďovať a investovať finančné prostriedky poisteného (spotrebiteľ, žalobca) prostredníctvom vyhradeného kapitálového poisťného fondu. Kapitálový poisťný fond vznikol zo zaplatenej prvej platby a bežných platieb (znížených o administratívny poplatok).
- 5 Prvá platba zaplatená na začiatku zmluvy predstavovala 20 % investovanej sumy, teda súčtu všetkých platieb, ktoré mal žalobca zaplatiť počas celého trvania zmluvy. Investovaná suma predstavovala 22 500 zlotých.

- 6 Cieľom fondu bolo zvýšiť hodnotu aktív fondu, a to zvýšením hodnoty jeho vkladov a chrániť investované sumy do konca poisteného obdobia, pričom poisťovateľ nezaručil dosiahnutie tohto cieľa. 100 % prostriedkov kapitálového poistného fondu bolo umiestnených do certifikátov emitovaných B1, ktorých vyplatenie je založené na indexe B2. Tieto certifikáty boli ocenené v poľských zlotých.
- 7 Štatút obsahoval informáciu, že investovanie do certifikátov je spojené s úverovým rizikom emitenta. Toto riziko zahŕňa možnosť trvalej alebo dočasnej neschopnosti emitenta plniť svoje záväzky, vrátane odkúpenia vydaných certifikátov. Bolo uvedené, že index bol vytvorený prostredníctvom spoločnosti B3. Cieľom bolo získať dynamickú expozíciu na akciovom trhu spojenom s rozvíjajúcimi sa krajinami a na trhu amerických dlhopisov. Investičná stratégia indexu v prípade zaznamenania rastového trendu na akciovom trhu zvyšuje expozíciu na tomto trhu, zatiaľ čo v prípade zaznamenania klesajúceho trendu zvyšuje expozíciu na trhu amerických dlhopisov.
- 8 Hodnota zostatku na účte po skončení obdobia poistenia sa mala vypočítať na základe hodnoty certifikátov. Na konci obdobia poistenia certifikáty zabezpečovali ochranu nominálnej hodnoty zodpovedajúcej sume investovanej ku dňu ukončenia zmluvy.
- 9 Po uplynutí 15 rokov trvania zmluvy mal žalobca nárok na plnenie vo výške hodnoty zostatku na účte ku dňu ukončenia zmluvy. V súlade so štatútom táto hodnota nemala byť nižšia než suma zodpovedajúca investovanej sume zvýšenej o prípadnú pozitívnu zmenu indexu.
- 10 Spôsob výpočtu hodnoty indexu nebol v zmluve spresnený. Tento index mohol byť nahradený náhradným indexom v prípade zrušenia pôvodného indexu. Zmluva neurčovala spôsob výpočtu náhradného indexu a nespresnila ani situácie, v ktorých mohlo dôjsť k zrušeniu pôvodného indexu a ani kto o tom rozhodoval.
- 11 Žalobca mal právo ukončiť zmluvu pred uplynutím obdobia 15 rokov. V takom prípade sa žalovaný zaviazal uskutočniť celkové odkúpenie. Poisťovateľ mal v takom prípade poistenému vrátiť sumu rovnajúcu sa hodnote zostatku na účte zníženú o likvidačný poplatok vo výške 75 % prostriedkov, ak k ukončeniu zmluvy došlo počas prvého, druhého, tretieho alebo štvrtého roku platnosti zmluvy, pričom tento poplatok postupne predstavoval postupne klesajúce percento prostriedkov zaplatených žalobcom, ak k ukončeniu došlo v nasledujúcich rokoch platnosti zmluvy.
- 12 Hodnota jednotky účasti vo fonde bola vypočítaná vydelením hodnoty čistých aktív fondu ako celku počtom všetkých jednotiek fondu. Spôsob výpočtu hodnoty čistých aktív celého fondu bol upravený štatútom. Mal byť vykonaný podľa trhovej hodnoty, ktorá umožňovala poskytnúť pravdivý obraz hodnoty, pričom bola dodržaná zásada obozretného ocenenia.

- 13 Zmluva nespresňovala pravidlá, podľa ktorých boli ocenené jednotky fondu, ani pravidlá, podľa ktorých boli ocenené čisté aktíva celého fondu a ani pravidlá ocenenia certifikátov, do ktorých mali byť investované finančné prostriedky fondu.
- 14 Prvá platba bola prepočítaná na jednotky účasti vo fonde podľa pevne zmluvne stanoveného vzorca, pričom počiatočná hodnota jednotky účasti bola stanovená na 200 zlotých. Pri následných transakciách na účte, teda po začatí bežných mesačných platieb, bol prepočet platieb na jednotky účasti vo fonde a prepočet hodnoty jednotiek zapísaných na účte poisteného vykonaný spôsobom, ktorý nebol žalobcovi známy, pretože poisťiteľ určil spôsob, ktorý poznal len on sám, podľa ktorého bola stanovená hodnota jednotky účasti vo fonde k určitému dňu.
- 15 Po viac ako 7 rokoch platnosti zmluvy vzhľadom na značné straty hodnoty investovaných finančných prostriedkov žalobca vyhlásil, že odstupuje od zmluvy.
- 16 Zmluva bola ukončená. Hodnota zostatku na účte žalobcu k 28. júnu 2017 dosahovala 9045,67 zlotých (došlo k strate hodnoty vložených prostriedkov v celkovej výške 14 420 zlotých znížených o vybrate poplatky). Od tejto sumy bol odpočítaný likvidačný poplatok vo výške 20 %, teda suma 1809,13 zlotých. Poisťovateľ napokon vyplatil žalobcovi 7236,54 zlotých.
- 17 Žalobca vo veci samej požaduje zaplatenie sumy 5373,33 zlotých ako časti škody, ktorá mu bola spôsobená (7183,46 zlotých).
- 18 Vypočutý svedok, bývalý zamestnanec žalovaného, uviedol, že v rámci procesu predaja používal materiály poskytnuté poisťovateľom. Diskutovalo sa o možných úrovniach zisku. Predložil štatút, všeobecné poisťné podmienky, podmienky poplatkov a provízií. Tieto dokumenty boli doručené poistenému v papierovej forme alebo ako súbor zaslaný elektronickou poštou. Zákazník mal možnosť slobodne sa oboznámiť s dokumentmi na stretnutiach alebo doma.
- 19 Podľa názoru svedka bola dôvodom na kúpu takéhoto produktu investícia.
- 20 Svedok uviedol, že s klientom produkt prediskutoval. Diskutovali o poplatkoch na základe sadzovníka poplatkov a limitov. Informácie o produkte boli poskytnuté v takom rozsahu, aký vyplýva zo štatútu a všeobecných poisťných podmienok. Bolo uvedené, že na konci obdobia poistenia existuje kapitálová záruka po odpočítaní prevádzkových nákladov. Svedok neuviedol, že ide o bankový vklad. Nepamätal si, či konkrétne toto žalobcovi v tejto súvislosti povedal. Uviedol, že v prípade tohto produktu neexistovala záruka zisku.
- 21 Svedok nezaručil vyplatenie celej sumy v každom momente trvania zmluvy. Uviedol, že platba závisela od hodnoty ocenenia v danom momente.
- 22 Svedok uviedol, že on sám o všetkom nevedel a podobne, ako to robí predajca automobilov, uviedol len to, čo bolo uvedené v materiáloch, ktoré dostal. Uviedol, že záruka kapitálu bola stanovená na koniec obdobia poistenia, zatiaľ čo počas

tohto obdobia bolo ocenenie znížené o likvidačný poplatok. Existovalo heslo „ochrana vo výške 100 % kapitálu“.

- 23 Svedok v súvislosti s indexmi uviedol, že nevedel úplne presne, o čo ide. Pripustil, že on sám (hoci bol ekonóm) by sa musel pri čítaní dokumentov sústrediť, aby ich pochopil.
- 24 Svedok nevedel, či zmluva chránila v prípade zmeny indexu, likvidácie fondu, úpadku emitenta, výšky poplatkov a uviedol, že by bolo potrebné overiť to v dokumentácii.
- 25 Svedok poskytol informácie o likvidačných poplatkoch a spôsobe ich výpočtu.
- 26 Svedok uviedol, že finančné prostriedky sú investované do „indexu“. Svedok na základe prezentácie vysvetlil, ako to prebieha.
- 27 Svedok nebol schopný povedať, do čoho konkrétne boli investované prostriedky v rámci tohto produktu.
- 28 Svedok neinformoval klientov, ako budú ocenené aktíva fondu. Uviedol, že to nie je schopný povedať, pretože tieto nástroje spravujú v rámci dotknutej finančnej inštitúcie akreditovaní investiční poradcovia.
- 29 Žalobca chcel investovať peniaze do vkladu. Tvrdil, že o poistných rizikách sa nediskutovalo. Tvrdil, že mu bolo zaručené, že dostane vyplatené aspoň to, čo zaplatil.
- 30 Žalobca tomu rozumel tak, že kedykoľvek získa späť aspoň vloženú sumu a po 15 rokoch mu budú vyplatené aj úroky. Ak by žalobca vedel, že môže stratiť časť prostriedkov, nezvolil by si takúto investíciu.
- 31 Žalobca spochybnil pravdivosť svedeckej výpovede, pričom uviedol, že stretnutie so svedkom a kúpa produktu prebiehali iným spôsobom. Uviedol, že nedostal dokumenty, ktoré svedok uvádzal.
- 32 Súd ale uveril svedkovi, pretože žalobca má záujem na konkrétnom vyriešení tohto sporu a okrem toho svojím podpisom potvrdil prevzatie dokumentov.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 33 Žalobca tvrdil, že bol zamestnancom žalovaného počas predaja uvedený do omylu. Domnieva sa, že bol obeťou nekalých obchodných praktík žalovaného a najmä praxe missellingu.
- 34 Jedným z dôvodov, ktorý žalobca považuje za právny základ svojej žaloby, je skutočnosť, že bol uvedený do omylu, pokiaľ ide o povahu investícií, v rámci ktorých majú byť investované jeho prostriedky. Žalobca tvrdí, že získal záruku, že tieto prostriedky budú zablokované na osobitnom účte poisťovateľa, ktorý bude

obdobou bankového vkladu. Investícia mala byť bezpečná a stabilná, ale v skutočnosti boli finančné prostriedky žalobcu investované do iných aktív.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu

- 35 Právna úprava v oblasti poistenia a zaistenia bola do veľkej miery harmonizovaná smernicou 2009/138/ES. Smernica 2014/65/EÚ (ani smernica 2004/39/ES) sa na poisťovne nevzťahujú. Tiež právo ochrany hospodárskej súťaže a ochrany spotrebiteľa je už mnoho rokov v oblasti záujmu Únie. Smernica 2005/29/ES bola prijatá s cieľom aproximácie právnych predpisov členských štátov v tejto oblasti.
- 36 Na účely poskytnutia správneho, „legitímneho“ výkladu vyššie uvedených vnútroštátnych ustanovení ZPČ, najmä jeho článku 13 ods. 1 bodov 3 a 4 a odseku 4 bodu 3 (týkajúcich sa povinných prvkov zmluvy – informačných povinností poisťovateľa a poisťníka, ktorý predáva poistenie spotrebiteľovi – zákazníkovi), vnútroštátny súd odkazuje na smernice, ktoré boli prebraté prostredníctvom ZPČ.
- 37 Pri skúmaní obsahu smerníc sa vnútroštátny súd pýta na výklad ustanovení článku 185 ods. 3 písm. i) smernice 2009/138/ES, článku 36 ods. 1 v spojení s prílohou III [časťou] A bodom 12 smernice 2002/83/ES (ako aj článku 185 ods. 4 smernice 2009/138/ES).
- 38 Podľa vnútroštátneho súdu má znenie poľskej jazykovej verzie ustanovení smerníc uvedených v predchádzajúcom bode (pred zátvorkou) iný význam ako znenia v anglickom, nemeckom a francúzskom jazyku.
- 39 Tento rozdiel je podľa vnútroštátneho súdu podstatný, keďže poľské jazykové znenie ukladá poisťovateľovi a predávajúcemu takéhoto poistenia menej prísnu informačnú povinnosť ako anglické, nemecké a francúzske znenie. Poľské znenie totiž stanovuje len povinnosť „uviesť povahu podkladových aktív“ kým anglické, nemecké a francúzske znenie povinnosť poskytnúť informácie o povahe, špecifikácii typu a vlastnostiach podkladových finančných nástrojov.
- 40 Ak je podkladovým nástrojom (aktívom investičného fondu) kapitálového poistného fondu derivát (alebo štruktúrovaný finančný nástroj, ktorého súčasťou je derivát), rozdiel je podstatný. Podľa poľského znenia uvedených ustanovení smerníc stačí uviesť len povahu podkladového nástroja, teda uviesť, že podkladovým aktívom je derivát (alebo štruktúrovaný finančný nástroj).
- 41 Podľa skutkových okolností veci samej sa žalobcovi ako spotrebiteľovi iba oznámilo, že prostriedky fondu sú investované do certifikátov, ktorých vyplatenie je založené na indexe. 100% prostriedkov bolo investovaných do certifikátov emitovaných B1, ktorých výplata je založená na indexe B2. Tieto certifikáty boli ocenené v poľských zlotých.

- 42 Ak by sme pripustili, že správnym je poľské znenie ustanovení, ktoré stanovujú požiadavku „uviesť povahu podkladových aktív“, bolo by potrebné konštatovať, že poskytovatelia poistenia (a *de facto* investície) splnili túto požiadavku.
- 43 Podľa vnútroštátneho súdu anglické, nemecké a francúzske znenia stanovujú prísnejšiu požiadavku, najmä informovanie nielen o povahe podkladového nástroja, ale aj o jeho podstate, špecifikácii jeho typu a jeho vlastnostiach. Na opísanie takýchto vlastností sa zdá byť potrebné poskytnutie tých istých informácií, aké vyžaduje článok 19 ods. 3 smernice 2004/39/ES a článok 24 ods. 4 smernica 2014/65/EÚ, a síce podrobných informácií o derivátoch a navrhovaných investičných stratégiách, ktoré majú obsahovať príslušné poučenie a upozornenia v súvislosti s rizikami spojenými s investíciami do týchto nástrojov alebo vzhľadom na konkrétne investičné stratégie. Podľa vnútroštátneho súdu ide najmä o informácie o metodológii oceňovania podkladového nástroja (derivátu alebo štruktúrovaného finančného nástroja, ktorého súčasťou je derivát) používanej poisťovateľom alebo kalkulačným agentom v priebehu trvania poisťnej zmluvy, informácie o rizikách spojených s derivátom a jeho emitentom, vrátane informácií o vývoji hodnoty podkladového nástroja v čase, rôznych faktoroch, ktoré určujú tieto zmeny a miere ich vplyvu na hodnotu.
- 44 Zdá sa, že také povinnosti, ako sú uvedené v predchádzajúcom bode, možno tiež odvodiť z článku 185 ods. 4 smernice 2009/138/ES, ktorý ešte viac posilňuje znenie článku 185 ods. 3 písm. i) (v anglickom, nemeckom a francúzskom znení) a v poľskom znení vzhľadom na iný zmysel článku 185 ods. 3 písm. i) stanovuje novú kvalitu.
- 45 Ak by sa teda pripustilo, že správny je výklad článku 185 ods. 3 písm. i) smernice 2009/138/ES a článku 36 ods. 1 v spojení s prílohu III [časťou] A bodom 12 smernice 2002/83/ES podľa ich anglického, nemeckého a francúzskeho znenia, za skutkových okolností veci samej by si podnikatelia riadne nesplnili informačnú povinnosť vo vzťahu k spotrebiteľovi.
- 46 Vnútroštátny súd sa prikláňa k výkladu uvedených ustanovení, ktoré v iných jazykových zneniach ako v poľskom poskytujú spotrebiteľovi vyššiu úroveň ochrany tým, že ukladajú poisťovateľovi alebo predávajúcemu takeého poistenia širší rozsah informačnej povinnosti. Vnútroštátny súd má však pochybnosti, či môže spotrebiteľovi priznať takúto ochranu. Preto sa rozhodol položiť Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky.
- 47 Treba uviesť, že za okolností veci samej ide o ochranu spotrebiteľa, ktorý sa nachádza na poisťovacom trhu len zdanlivo, pričom v skutočnosti ide o ochranu spotrebiteľa, ktorý nadobudol investičný produkt prezlečený za poistenie. Spotrebiteľ totiž investoval do komplexného investičného produktu, v ktorom sa nachádza derivátový nástroj „zabalený“ do zmluvy o hromadnom životnom poistení.

- 48 Vzhľadom na odôvodnenia 27 a 87 smernice 2014/65/EÚ (odôvodnenie 10 smernice 2004/39/ES), hoci sa tieto smernice neuplatňujú na poisťovne, zdá sa byť odôvodneným poskytnutie osobitnej ochrany prostredníctvom zvýšenej informačnej povinnosti tiež spotrebiteľom, ktorí uzatvárajú zmluvy o životnom poistení s investičným fondom (či už ako poisťník alebo poistený v hromadnej zmluve), ak ide o situáciu, keď je podkladovým aktívom investičného fondu derivát (štruktúrovaný finančný nástroj, ktorého súčasťou je derivát). Dá sa to zabezpečiť tak, že poisťovateľom alebo poisťníkom ponúkajúcim takéto poistenie sa uloží informačná povinnosť zhodná s tými, ktoré sú stanovené v článku 24 ods. 4 smernice 2014/65/EÚ a článku 19 ods. 3 smernice 2004/39/ES.
- 49 Podľa vnútroštátneho súdu skutočnosť, že poisťovateľ a poisťník predávajúci poistenie, ktoré fakticky nie je určené na zabezpečenie poistného krytia, ale je investičným produktom, neposkytne spotrebiteľovi také isté informácie, ako sú stanovené v článku 24 ods. 4 smernice 2014/65/EÚ a článku 19 ods. 3 smernice 2004/39/ES predstavuje nekalú obchodnú prax, ktorá je klamlivá v zmysle článkov 5 a 7 smernice 2005/29/ES.
- 50 Pochybnosť vnútroštátneho súdu vyplýva na jednej strane zo skutočnosti, že podľa odôvodnenia 27 a článku 2 ods. 1 písm. a) smernice 2014/65/EÚ [odôvodnenia 10 a článku 2 ods. 1 písm. a) smernice 2004/39/ES] sa ustanovenia týchto smerníc nevzťahujú na poisťovne. Na druhej strane by sa však podľa odôvodnenia 87 smernice 2014/65/EÚ mala v prvom rade spotrebiteľom pri investovaní formou poistných zmlúv zabezpečiť jednotná ochrana. Taktiež odôvodnenie 10 smernice 2005/29/ES zdôrazňuje potrebu mimoriadne vysokej ochrany spotrebiteľa na trhu finančných produktov s vysokou mierou rizika, v prípade ktorých sa zakazuje vytvárať klamlivú predstavu. To ešte posilňuje odkaz uvedený v článku 7 ods. 5 tejto smernice a v prílohe II na článok 19 smernice 2004/39/ES.
- 51 Vnútroštátny súd nenašiel v predchádzajúcej judikatúre Súdneho dvora informácie o správnom výklade uvedených ustanovení smerníc. Jediné dva rozsudky týkajúce sa podobnej problematiky (poistenie viazané na investičné fondy), ktoré vnútroštátny súd našiel, neodpovedajú na položené prejudiciálne otázky (rozsudok Súdneho dvora z 1. marca 2012, Ángel Lorenzo González Alonso/Nationale Nederlanden Vida Cia De Seguros y Reaseguros SAE, C-166/11, ECLI:EU:C:2012:119, a rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 2015, Nationale-Nederlanden Levensverzekering Mij NV/Hubert Wilhelmus Van Leeuwen, C-51/13, ECLI:EU:C:2015:286).
- 52 Návrh odpovede na prejudiciálne otázky
- 53 Vzhľadom na vyššie uvedené sa vnútroštátny súd domnieva, že na prvú otázku treba odpovedať tak, že článok 185 ods. 3 písm. i) smernice 2009/138/ES a článok 36 ods. 1 v spojení s prílohou III [časťou] A bodom 12 smernice 2002/83/ES je potrebné vykladať v zmysle anglického, nemeckého a francúzskeho znenia. Tieto ustanovenia sa majú vykladať v tom zmysle, že v prípade zmlúv o životnom

poistení viazaných na investičný fond (kapitálové životné poistenie), ktorého podkladovými aktívami sú deriváty (alebo štruktúrované finančné nástroje, ktorých súčasťou sú deriváty) poisťovateľ alebo poisťník (ktorý ponúka takéto poistenie) musia poskytnúť poistenému spotrebiteľovi informácie o povahe, špecifikácii typu a vlastnostiach podkladového nástroja (derivátu alebo štruktúrovaného finančného nástroja, ktorého súčasťou je derivát).

- 54 Na druhú a tretiu otázku treba odpovedať tak, že v prípade predaja *de facto* investičného produktu, ktorého súčasťou je derivát, poisťovateľ alebo poisťník (ktorý predáva poistenie viazané na investičný fond) musia spotrebiteľovi poskytnúť rovnaké informácie, aké vyžaduje článok 19 ods. 3 smernice 2004/39/ES a článok 24 ods. 4 smernice 2014/65/EÚ, a teda úplné informácie o derivátoch a navrhovaných investičných stratégiách, ktoré majú zahŕňať príslušné poučenie a upozornenia v súvislosti s rizikami spojenými s investíciami do týchto nástrojov alebo týkajúcimi sa špecifických investičných stratégií, vrátane informácií o metodike oceňovania podkladového aktíva používanej poisťovateľom alebo kalkulačným agentom počas trvania poistnej ochrany, informácie týkajúce sa rizika spojeného s derivátom a jeho emitentom, vrátane informácií o zmene hodnoty derivátu v čase, jednotlivých faktoroch ovplyvňujúcich tieto zmeny a miere ich vplyvu na hodnotu.
- 55 Na štvrtú otázku treba odpovedať tak, že neposkytnutie informácií uvedených v predchádzajúcom bode spotrebiteľovi poisťovateľom alebo poisťníkom predstavuje nekalú obchodnú praktiku, ktorá je klamlivá v zmysle článkov 5 a 7 smernice 2005/29/ES.
- 56 V prípade takých odpovedí na otázky 1 až 4, ako sú navrhnuté vyššie, zjave nebude potrebné odpovedať na otázky 5 a 6.
- 57 Ak by sa však dospelo k záveru, že požiadavky uvedené v článku 24 ods. 4 smernice 2014/65/EÚ a článku 19 ods. 3 smernice 2004/39/ES sa nevzťahujú na poisťovateľa a poisťníka predávajúceho poistenie viazané na kapitálový poisťovací fond (z dôvodu vyššie uvedeného neuplatnenia smerníc na poisťovne), tak informovanie spotrebiteľa o investovaní jeho finančných prostriedkov do derivátov (alebo štruktúrovaných finančných nástrojov, ktorých súčasťou sú deriváty) je tak dôležité, že neposkytnutie tejto informácie jasným spôsobom predstavuje nekalú obchodnú praktiku, ktorá je klamlivá v zmysle článkov 5 a 7 smernice 2005/29/ES, rovnako ako aj neoznámenie presných vlastností nástroja a informácií o pravidlách fungovania takéhoto nástroja, takže na piatu a šiestu otázku by potom bolo potrebné odpovedať kladne.